10. 7. 2014

ID: 94710

Prodej podniku

Ustanovení § 486 odst. 3 obch. zák., upravující nárok na slevu z kupní ceny při prodeji podniku, slouží k ochraně kupujícího v situaci, kdy kupuje podnik a s ním na něj přechází (bez jakékoli specifikace) všechny závazky s podnikem související, a to i ty, které případně nejsou zachyceny v účetnictví. Jde avšak pouze o ty závazky, o nichž kupující neví, jež mu byly při prodeji zatajeny.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 23 Cdo 3870/2013, ze dne 2.6.2014)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobkyně H., spol. s r.o., se sídlem O., zastoupené Mgr. J.K., advokátem se sídlem O., proti žalované K., spol. s r.o., se sídlem H., zastoupené JUDr. D.S., advokátkou se sídlem O., o zaplacení částky 693 703,10 Kč s příslušenstvím, vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 4 Cm 7/2010, o dovolání žalobkyně proti rozsudku Vrchního soudu v Olomouci ze dne 28. května 2013, č. j. 8 Cmo 60/2013-118, tak, že dovolání žalobkyně se zamítá.

Z odůvodnění :

Vrchní soud v Olomouci rozsudkem ze dne 28. května 2013, č. j. 8 Cmo 60/2013-118, výrokem I. potvrdil rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 10. října 2012, č. j. 4 Cm 7/2010-85, ve výroku I., jímž byla zamítnuta žaloba o zaplacení 693 703,10 Kč s příslušenstvím, výrokem II. změnil výrok II. cit. rozsudku soudu prvního stupně ohledně výše náhrady nákladů řízení a výrokem III. rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení.

Odvolací soud se shodl se soudem prvního stupně, že na žalobkyni, jako kupující, přešel na základě smlouvy o prodeji části podniku ze dne 29. 12. 2008 i závazek ze smlouvy o podnájmu nebytových prostor ze dne 28. 4. 2008, jestliže si účastnice ve smlouvě o prodeji části podniku nedohodly, že závazky vyúčtované do dne 31. 12. 2008, který byl rozhodným dnem z hlediska účinnosti smlouvy o prodeji části podniku, bude hradit žalovaná a od 1. 1. 2009 žalobkyně, a jestliže již z žaloby a i z odvolání vyplývá, že žalobkyně věděla, že v rámci prodeje části podniku přechází na ni také práva a povinnosti z uzavřené smlouvy o podnájmu nebytových prostor ze dne 28. 4. 2008. Odvolací soud konstatoval, že nemá žádný význam pro posouzení věci, zda byly závazky za služby spojené s podnájmem nebytových prostor uvedeny v účetnictví či nikoliv, jestliže žalobkyni nebyl podnájemní vztah k prodejně označené jako B 2 utajen. Podle názoru odvolacího soudu bylo na žalobkyni, aby věnovala při uzavírání smlouvy o prodeji části podniku náležitou pozornost jejímu obsahu, a pokud bezdůvodně očekávala, že platby za služby s podnájmem jsou hrazeny zálohami, nekoresponduje tato okolnost s prokázaným skutkovým stavem.

Proti rozsudku odvolacího soudu podala žalobkyně dovolání s tím, že jej považuje za přípustné podle § 237 občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), neboť napadené rozhodnutí ve smyslu § 237 o. s. ř. závisí na vyřešení otázky hmotného práva, která v rozhodování Nejvyššího soudu České republiky (dále jen „Nejvyšší soud“) dosud nebyla vyřešena. Dovolatelka má za to, že dosud nebyla řešena otázka aplikace § 486 obchodního zákoníku (dále jen „obch. zák.“) v souvislosti s ujednáním smlouvy o prodeji podniku. Podle dovolatelky odvolací soud nesprávně právně posoudil, že skutečnost, zda předmětný závazek byl uveden v účetní evidenci či nikoliv nemá žádný význam. Dovolatelka dále spatřuje předpoklady přípustnosti dovolání v tom, že odvolací soud se odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu, a to s poukazem na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 15. 7. 2008, sp. zn. 21 Cdo 2730/2007. Podle dovolatelky okolnost, že žalovaná s odstupem času

začala svůj projev vůle vykládat jinak, nemůže mít vliv na přijaté závěry o tom, co bylo projeveno. Namítá, že odvolací soud zcela nesprávně hodnotil ustanovení smlouvy o prodeji části podniku týkající se podnájemního vztahu a v této souvislosti poukázala na výkladová pravidla stanovená v § 266 odst. 3 obch. zák., která měl odvolací soud podle jejího názoru aplikovat.

Dovolatelka navrhla, aby Nejvyšší soud zrušil rozsudek odvolacího soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaná ve vyjádření k podanému dovolání navrhla jeho odmítnutí, neboť se domnívá, že neexistuje žádný důvod, proč by se měl dovolací soud věcí zabývat. Poukazuje na to, že vyúčtování za služby z podnájmu nemohlo být zachyceno v účetní evidenci k datu prodeje části podniku s ohledem na vystavení faktur s vyúčtováním služeb, však za rozhodující považuje, že pokud byla žalobkyně seznámena s tím, že přebírá i závazky z podnájemní smlouvy, musela jako obchodník – profesionál předpokládat, že přebírá i povinnosti k úhradě služeb spojených s užíváním předmětu podnájmu, není-li v podnájemní smlouvě, které se vyúčtování médií týká, nic sjednáno o zálohách, které by byla žalovaná povinna platit. Závěry žalobkyně o výkladu projevu vůle považuje žalovaná za spekulativní a právně nepodložené.

Podle § 237 o. s. ř. není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

Podle § 241a odst. 1 o. s. ř. lze dovolání podat pouze z důvodu, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci.

Nejvyšší soud, jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) po zjištění, že dovolání bylo podáno včas a osobou k tomu oprávněnou (§ 240 odst. 1 o. s. ř.), řádně zastoupenou advokátem (§ 241 odst. 1 o. s. ř.), dospěl k závěru, že dovolání je přípustné podle § 237 o. s. ř.

Dovolací soud vyšel z obsahu dovolání, z něhož se podává, že rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena, a to, zda skutečnost, že předmětný závazek byl, či nebyl uveden v účetní evidenci, má či nemá význam pro aplikaci § 486 odst. 3 obch. zák.

Podle § 486 odst. 3 obch. zák. může kupující uplatnit nárok na slevu z kupní ceny ohledně závazků, jež na něho přešly a nebyly zachyceny v účetní evidenci v době účinnosti smlouvy (§ 482), ledaže o nich kupující v době uzavření smlouvy věděl.

Nejvyšší soud dospěl k závěru, že odvolací soud správně dovodil, že ustanovení § 486 odst. 3 obch. zák., upravující nárok na slevu z kupní ceny při prodeji podniku, slouží k ochraně kupujícího v situaci, kdy kupuje podnik a s ním na něj přechází (bez jakékoli specifikace) všechny závazky s podnikem související, a to i ty, které případně nejsou zachyceny v účetnictví. Jde avšak pouze o ty závazky, o nichž kupující neví, jež mu byly při prodeji zatajeny. Odvolací soud správně dovodil, že v posuzované věci nenastal důvod pro aplikaci § 486 odst. 3 obch. zák., jestliže žalobkyně, jako kupující, věděla, že v rámci prodeje části podniku na ni přechází pohledávky ze smlouvy o podnájmu nebytových prostor, přičemž není rozhodující, zda pohledávka byla či nebyla uvedena v účetnictví. Skutečnost, že pohledávka nebyla uvedena v účetnictví by byla totiž rozhodná jen v případě, že by žalobkyně, jako kupující, v době uzavření smlouvy o prodeji části podniku nevěděla, že závazek k úhradě pohledávky existuje.

Namítá-li dále dovolatelka, že rozhodnutí odvolacího soudu záviselo též na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu, a to s poukazem na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 15. 7. 2008, sp. zn. 21 Cdo 2730/2007, namítajíc, že odvolací soud nerespektoval ustálenou rozhodovací praxi ve výkladu projevu vůle stran, je třeba konstatovat, přípustnost dovolání může založit jen taková otázka, na níž výrok odvolacího soudu byl z hlediska právního posouzení založen. Namítá-li však dovolatelka, že odvolací soud nepřihlédl při výkladu projevu vůle stran ve smyslu § 266 odst. 3 obchodního zákoníku (dále jen „obch. zák.“) ke všem okolnostem souvisejícím s projevem vůle, zejména k následnému chování účastníků po uzavření smlouvy o prodeji části podniku dne 29. 12. 2008, nutno konstatovat, že na otázce výkladu projevu vůle není rozhodnutí odvolacího soudu založeno. Soudy výkladová pravidla projevu vůle neaplikovaly, když správně dovodily, že v daném případě není třeba projev vůle vyjádřený v uzavřené smlouvě vykládat podle § 266 obch. zák., resp. podle § 35 občanského zákoníku, ve znění do 31. 12. 2013 (dále jen „obč. zák.“), neboť smlouva o prodeji části podniku uzavřená mezi účastnicemi je srozumitelná a určitá, jestliže ze skutkových zjištění vyplynulo, že dovolatelka, jako kupující, věděla o existující podnájemní smlouvě, z níž dovozuje svůj nárok na zaplacení žalované částky. Soudy správně dovodily, že její námitka, že nevyúčtovaná pohledávka měla být uvedena v soupisu závazků ve smlouvě o prodeji části podniku je neoprávněná, a dospěly ke správnému závěru, že na žalobkyni, jako kupující, přešly všechny závazky, na které se prodej vztahoval, a to i na závazek ze smlouvy o podnájmu nebytových prostor ze dne 28. 4. 2008, jestliže si účastnice ve smlouvě o prodeji části podniku nedohodly, že závazky vyúčtované do dne 31. 12. 2008, který byl rozhodným dnem z hlediska účinnosti smlouvy o prodeji části podniku, bude hradit žalovaná a od 1. 1. 2009 žalobkyně.

Odvolací soud se neodchýlil od ustálené judikatury, jestliže neaplikoval výkladová pravidla projevu vůle na projev vůle učiněný ve smlouvě o prodeji části podniku ze dne 29. 12. 2008, jestliže obsah této smlouvy byl určitý a srozumitelný (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího soud ze dne 27. 8. 2008, sp. zn. 33 Odo 1121/2006, veřejnosti dostupné na webových stránkách Nejvyššího soudu – www.nsoud.cz, podle něhož interpretace obsahu právního úkonu soudem podle § 35 odst. 2 obč. zák. nemůže nahrazovat či měnit již učiněné projevy vůle).

Z toho, co je shora uvedeno, je zřejmé, že dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci (§ 241a odst. 1 o. s. ř.) nebyl uplatněn důvodně. Nejvyšší soud tedy dospěl k závěru, že rozhodnutí odvolacího soudu je správné [§ 243d písm. a) o. s. ř.], a proto dovolání žalobkyně zamítl.

(zdroj: www.nsoud.cz)

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- Odpovědnost za vady
- Náhrada nákladů na výživu pozůstalých (jiných) osob
- Mezinárodní příslušnost ve věcech rodičovské zodpovědnosti
- Smlouva o dílo (exkluzivně pro předplatitele)
- Spotřebitelský úvěr (exkluzivně pro předplatitele)
- Starobní důchod (exkluzivně pro předplatitele)
- Veřejná obchodní společnost (exkluzivně pro předplatitele)
- Vypořádání SJM (exkluzivně pro předplatitele)
- Přiměřené protiplnění

- Předkupní právo
- Ochrana osobnosti